

Code of Criminal Procedure Video 01 D part32 Marathi

3. न्यायल्यस्मोर कबुलीज्बाब, कल्म-164 पोलीस अधिकायांना दिलेला कबुलीज्बाब न्यायल्यात ग्राह धरला जात नाही. जर आरोपी ने स्वेच्छे ने न्यायदंड अधिकाया पुरहे कबुलीज्बाब दिला, तर तो न्यायल्यात पुरावा मनुं वापरता येव शक्तो. 4. जडती आनी जपती, कल्म-185 ते 186.

कल्म-185 पोलीस अत्यावशक परिस्थितित न्यायाल्याचा आदेशा शिवाई जडती गेव शक्तात. कल्म-186 जर जडती न्यायाल्याचा अधिकारक्षेत्रा बाहर गितली जात असेल, तर प्रथा न्यायाल्याची परवांगी ग्यावी लागते. पाँच तपास पूर्ण ज़हला नंतर ची प्रकरिया कल्म-186 ते 173.

कल्म-186 जर तपास 24 तासाद पूर्ण हों शक्ला नही, तर पोलिसांना आरोपीला न्यायदंड अधिकाया पुर्हे हजर करावे लागते आणि न्यायाल्याचा आदेशानुसार न्यायालीन कोट्रित ठेवले जाते. कल्म-173 तपास पूर्ण ज़हला वर पोलीस अंती महवाल चार्ज शीट न्यायाल्याच साधर करताथ. शाह, संशयस्पद मृत्यू बाबच चौक्षी, कल्म-174 ते 176.

कल्म-174 जर एकाद्या व्यक्तीचा मृत्यू संशयस्पद किम्मा अस्वाभावित परिस्थितित जहला असेल, तर पोलीस चौक्षी, इंकेस्ट, करताथ. कल्म-176 न्यायदन्दधिकारी संशयस्पद मृत्यू चा प्रकरणाथ अधिक चौक्षी चा आदेश देवु शक्तो. महाराश्टर न्यायिक सेवा परिक्षे साथी महत्वाचा बाबी.

पोलिसांची प्रतिबंधात्मक कारवाई, कल्म-106-124, गुणागढण्या पूर्वी प्रतिबंधात्मक कारवाई कशी केली जाते, हे समझून ग्या. फिर दाखल करने, कल्म-154-157, फिर ही गुणागारी खटलेचा सुरुवातीची पहली पायरी आहे आणि ती गंभीर गुण्यान साथी बंधनकारकाहे. पोलीस तपास प्रकरिया, कल्म-160-176, या मधे साक्षिदारांची चौक्षी, जडतिज्ती, वैद्यकिय तपासनी आणि आरोप पत्र साधर करने यांचा समावेश आहे.

न्यायदंड अधिकायांची भूमिका, पोलीस तपास न्यायसंगत आणि पारदर्शक राहिल या साथी न्यायदंड अधिकायांची महत्वाची भूमिका अस्ते. अंतिम तयारी साथी टिप्स महत्वाची कल्मे लख्या ठेवा, फिर आणि तपास प्रकरिय साथी महत्वाचा कल्मांची याधी तयार करा आणि त्यांची उजर्णी करा. प्रवाह चार्क तयार करा, फिर नोंदनी पासुन अंतिम अहवाल साधर होई परियंच चा टप्प्यांचा चार्क तयार करा.

महत्वाचा न्याय निर्णयांचा अभ्यास करा. ललिता कुमारी वि उत्तर प्रदेश सरकार 2013 फिर दाखल करने बंधन कारक आहे. स्टेट अफ महाराष्ट्र वि सुखदेव सि, 1999 न्यायालय चा अधिकार खेत्रा वर महत्वाचा निकाल.

मागिल वरशांचे प्रश्न सोडवा वर आधारित MCQs आणि लगूत तर प्रश्न न्यायालीन परिक्षान मधे वारमवार विचारले जाताथ. तुम्हाला या कल्मान साथी अधिक सखोल माहिती, सराव प्रश्न किम्मा महत्वाचे न्याय निर्णे हवेत का?

सारांश (Summary)

1. न्यायालयासमोर कबुलीजबाब (Section 164, CrPC)

- पोलीस अधिकाऱ्यांसमोर दिलेला कबुलीजबाब (Confession) न्यायालयात ग्राह्य धरला जात नाही.
- जर आरोपीने स्वेच्छेने न्यायदंड अधिकाऱ्यासमोर कबुलीजबाब दिला, तर तो न्यायालयात पुरावा म्हणून वापरता येतो.

2. झडती आणि जप्ती प्रक्रिया (Section 185-186, CrPC)

- **कलम 185:**
 - अत्यावश्यक परिस्थितीत पोलिसांना न्यायालयाच्या आदेशाशिवाय झडती घेण्याचा अधिकार आहे.
- **कलम 186:**
 - जर झडती न्यायालयाच्या अधिकारक्षेत्राबाहेर घेतली जात असेल, तर पोलिसांना परवानगी घ्यावी लागते.

3. तपास पूर्ण झाल्यानंतरची प्रक्रिया (Section 186-173, CrPC)

- **कलम 186:**
 - जर तपास 24 तासांत पूर्ण झाला नाही, तर पोलिसांना आरोपीला न्यायदंड अधिकाऱ्यासमोर हजर करावे लागते.
- **कलम 173:**
 - तपास पूर्ण झाल्यानंतर पोलिस न्यायालयात चार्जशीट (Charge Sheet) सादर करतात.

4. संशयास्पद मृत्यू आणि चौकशी प्रक्रिया (Section 174-176, CrPC)

- **कलम 174:**
 - जर एखाद्या व्यक्तीचा मृत्यू संशयास्पद किंवा अस्वाभाविक परिस्थितीत झाला असेल, तर पोलिस चौकशी (Inquest) करतात.
- **कलम 176:**
 - न्यायदंड अधिकारी (Magistrate) या प्रकरणात अधिक चौकशीचा आदेश देऊ शकतो.

5. पोलिसांची प्रतिबंधात्मक कारवाई (Section 106-124, CrPC)

- गुन्हा घडण्यापूर्वीच त्यास प्रतिबंध घालण्यासाठी पोलिस विविध उपाययोजना करतात.
- **कलम 106-124:** सार्वजनिक सुव्यवस्था राखण्यासाठी आणि संभाव्य गुन्हांना अटकाव करण्यासाठी कायदेशीर तरतुदींचा समावेश आहे.

6. FIR आणि तपास प्रक्रिया (Section 154-176, CrPC)

- **कलम 154-157:** FIR दाखल करणे
 - गंभीर गुन्हांमध्ये FIR दाखल करणे बंधनकारक आहे.

- कलम 160-176:
 - साक्षीदारांची चौकशी, झडती, वैद्यकीय तपासणी, आणि आरोपपत्र (*Charge Sheet*) सादर करण्याची प्रक्रिया.

7. परीक्षेसाठी महत्वाच्या टिप्स:

- महत्वाच्या कलमांची उजळणी करा.
- FIR नोंदणीपासून अंतिम अहवाल सादर होईपर्यंतच्या प्रक्रिया समजून घ्या.
- महत्वाच्या न्यायनिर्णयांचा अभ्यास करा.

8. महत्वाचे न्यायनिर्णय:

- ललिता कुमारी वि. उत्तर प्रदेश सरकार (2013): FIR दाखल करणे बंधनकारक आहे.
- स्टेट ऑफ महाराष्ट्र वि. सुखदेव सिंग (1999): न्यायालयाच्या अधिकारक्षेत्राबाबत महत्वाचा निकाल.

प्रश्नमंजुषा (Quiz)

- कलम 164 नुसार, कोणता कबुलीजबाब न्यायालयात ग्राह्य धरला जातो?
 - ☒ न्यायदंड अधिकाऱ्यासमोर दिलेला स्वेच्छेचा कबुलीजबाब
 - ☐ पोलिस अधिकाऱ्यासमोर दिलेला कबुलीजबाब
 - ☐ कोणताही कबुलीजबाब ग्राह्य धरला जात नाही
 - ☐ फक्त पीडित व्यक्तीने कबुली दिल्यास
- कलम 185 नुसार, पोलिस कोणत्या परिस्थितीत न्यायालयाच्या आदेशाशिवाय झडती घेऊ शकतात?
 - ☒ अत्यावश्यक परिस्थितीत
 - ☐ कोणत्याही वेळी
 - ☐ फक्त न्यायालयाच्या आदेशानंतर
 - ☐ फक्त राज्य सरकारच्या परवानगीने
- कलम 173 नुसार, तपास पूर्ण झाल्यानंतर पोलिस काय करतात?
 - ☒ न्यायालयात चार्जशीट (*Charge Sheet*) सादर करतात
 - ☐ आरोपीला थेट तुरुंगात टाकतात
 - ☐ तपास बंद करतात
 - ☐ न्यायालयाला फक्त तोंडी अहवाल देतात
- स्टेट ऑफ महाराष्ट्र वि. सुखदेव सिंग (1999) या प्रकरणात कोणता महत्वाचा मुद्दा उपस्थित करण्यात आला?
 - ☒ न्यायालयाच्या अधिकारक्षेत्राबाबत निर्णय
 - ☐ गुन्हेगाराच्या शिक्षेबाबत निर्णय
 - ☐ पोलिसांच्या अधिकारांबाबत निर्णय
 - ☐ फक्त आर्थिक गुन्ह्यांसंबंधी निर्णय